

Werkbedrijf

Bestuurlijke rapportage

Januari-juni 2017

Versie; 25 september 2017

Inhoudsopgave

Bestuurlijke rapportage Werkbedrijf januari-juni 2017	1
Inhoudsopgave	2
1 Transformatie Werkbedrijf.....	3
2 Voortgang.....	6
2.1 Voortgang ontwikkeling Werkbedrijf	6
2.2 Voortgang beleidsinterventies	6
3 Participatie en Werkleerbedrijf	8
3.1 Ontwikkelingen inkomen.....	8
3.2 Inzet leerwerktrajecten	9
3.3 Inzet Werkgeversservicepunt.....	9
3.4 Wet sociale werkvoorziening	9
3.5 Nieuw Beschut Werk	10
3.6 Stageplaatsen Horizon.....	11

1 **Transformatie Werkbedrijf**

Om de huidige uitvoering aan te passen aan de veranderde inhoudelijke opgave is het noodzakelijk de uitvoering van WSW-oud, het werkgeversservicepunt en het team re-integratie van het Serviceplein met elkaar te verbinden tot één uitvoeringsorganisatie, het Werkbedrijf.

Na besluitvorming door de raad afgelopen juli is er veel gebeurd. Zo zijn er afspraken gemaakt over de projectorganisatie. Er is een bestuurlijke stuurgroep gestart en een ambtelijke klankbordgroep waaraan vertegenwoordigers van de Rijnstreek gemeenten deelnemen. Verder is er een kwartiermakersteam. In dit team wordt uitvoering gegeven aan de productie, uitvoering re-integratie, communicatie, personele transitie en beleid bij elkaar gebracht. En wordt zorggedragen voor een zorgvuldige afstemming tussen de disciplines. In dit gremium ligt ook de bewaking van de planning en de deadlines voor de totstandkoming van het Werkbedrijf.

Om vanaf 1 januari 2018 het Werkbedrijf operationeel te hebben, is aan het bestuur van de de GR SWA door de colleges van de Rijnstreek gemeenten schriftelijk de opdracht gegeven om tot liquidatie over te gaan en gevraagd om hiervoor een liquidatieplan op te stellen. Daarnaast wordt nu de laatste hand gelegd aan een Bedrijfsplan voor het Werkbedrijf. Deze zal ter besluitvorming voorgelegd worden aan het college van Alphen aan den Rijn.

De huidige Gemeenschappelijke Regeling Sociale Werkvoorziening Alphen aan den Rijn wordt opgeheven om plaats te maken voor het nieuwe Werkbedrijf. Hiervoor in de plaats komt een centrumregeling die nodig is om activiteiten uit te kunnen voeren namens Nieuwkoop en Kaag en Braassem. Deze regeling is inmiddels klaar. De colleges van Alphen aan den Rijn, Nieuwkoop en Kaag en Braassem zullen elk op hetzelfde moment hierover een besluit nemen. Het is de bedoeling dat de dienstverleningsovereenkomst (DVO) gelijktijdig met de centrumregeling aan de colleges wordt voorgelegd. Op grond van de DVO (binnen de centrumregeling) nemen Kaag en Braassem en Nieuwkoop diensten af van het Werkbedrijf en dragen ze hier financieel aan bij. Gezien de langjarige verplichtingen zal het deel van de dienstverleningsovereenkomst over de oude WSW-doelgroep een langjarig karakter krijgen. Voor de overige dienstverlening zal de looptijd korter zijn.

Verder is er een Monitoring- en verantwoordingscyclus opgesteld en ontvangt de raad in de eerste fase van het Werkbedrijf per kwartaal een voortgangsrapportage. Deze rapportage is de eerste in de reeks die de raad zal ontvangen.

Financieel

Financieel blijven de activiteiten binnen de kaders van de meerjarenbegroting alsmede de incidenteel beschikbaar gestelde budgetten voor de beleidsinterventies en de vormgeving van het veranderproces van het Werkbedrijf.

De meerjarenbegroting van het Werkbedrijf is verwerkt in de programmabegroting 2018-2021 van Alphen aan den Rijn.

Personele aangelegenheden

De transformatie voor wat betreft de personele aangelegenheden zijn in overeenstemming met de uitgangspunten zoals deze in de intentieovereenkomst zijn vastgesteld door de deelnemende gemeenten. Er is intensief contact met de vakbonden om te komen tot een sociaal plan. Ook met de ondernemingsraden is wekelijks overleg. Het Bedrijfsplan zal na vaststelling door het college van Alphen aan den Rijn worden voorgelegd aan de ondernemingsraad met het verzoek om hier advies over uit te brengen.

Communicatie

Voor het Werkbedrijf is een communicatieplan opgesteld en is er een bureau in de arm genomen om voor het Werkbedrijf een eigen logo en branding te maken, zodat op 1 januari 2018 kan starten onder een eigen naam. Op dit moment is een communicatieteam aan de slag om hierover vanaf het vierde kwartaal intern en extern te communiceren.

Participatie

Deze transformatie vraagt samenwerking met verschillende partners. Zo vindt er met een vertegenwoordiging van leden van de adviesraden periodiek een bijpraatsessie plaats. Tijdens dit overleg informeert de kwartiermaker de leden over de voortgang en is er ruimte voor input.

Verder is een eerste aanzet gemaakt om te komen tot een raad van advies waar stakeholders als Bedrijven, scholen, maatschappelijke organisaties en UWV in zullen participeren. Waar nodig is contact met gedeputeerde staten.

Transformatie opgave

De activiteiten en werkzaamheden waar nu aan wordt gewerkt om het Werkbedrijf op 1 januari 2018 operationeel te hebben zijn nauw aan elkaar verbonden. Het Werkbedrijf heeft een uitgebreide planning. Hierin wordt inzichtelijk op welke momenten kritieke besluiten moeten worden genomen. Denk hierbij aan het vaststellen van het liquidatieplan en de DVO met KPI's. Ook onderstaande punten zijn van belang voor het Werkbedrijf en zijn belegd voor nadere uitwerking.

- * Onderdeel van de transformatie is het maken van afspraken over de omgang met ondermeer het onroerend goed de lopende contracten en schulden, samengevat als de activa en passiva.
- * De ontwikkeling en uitwerking om te komen tot kritische prestatie indicatoren is in volle gang. De raad heeft aangegeven hierbij betrokken te willen worden. De voorbereidingen zijn hiervoor in gang gezet.
- * De gemeentelijke ondermandaatregeling wordt aangepast voor het mandaat van de nieuwe directeur Werkbedrijf.

Samenvattend

Bij het 'bouwen' van het nieuwe Werkbedrijf zijn onderstaande processen in gang gezet:

1. Opheffen gemeenschappelijke regeling: Voorbereiding Liquidatie Gemeenschappelijke Regeling SWA (Opheffen van de gemeenschappelijke regeling en in gang zetten van de personele transitie door de SWA);
2. Oprichting Werkbedrijf: waarvoor (vanuit het Kader Bedrijfsplan Werkbedrijf) gewerkt is aan een Bedrijfsplan dat bijna klaar is;
3. Financiële kaders: de Meerjarenbegroting Werkbedrijf is vastgesteld en is opgenomen in de Programmabegroting 2018-2021 van de gemeente Alphen aan den Rijn. De meerjarenbegroting is bij het opstellen van de DVO ook het uitgangspunt.
4. Juridische consequentie: Om de bouw van werkbedrijf samen met Kaag en Braassem en Nieuwkoop mogelijk te maken is voor de juridische vorm een besluit nodig, de centrumregeling is inmiddels klaar en zal samen met de DVO ter besluitvorming voorgelegd worden aan de colleges.

2 Voortgang

Dit hoofdstuk is samengesteld door het team re-integratie en inkomen van het Serviceplein en de SWA onder supervisie van de kwartiermaker “Werkbedrijf”. Deze samenwerking is ingezet om het formeel samengaan in een Werkbedrijf per 1 januari 2018 zo natuurlijk mogelijk te laten verlopen. De rapportage zal dit jaar nog verder worden verfijnd, waarbij er meer inzicht zal worden gegeven op het niveau van de gemeenten Alphen aan den Rijn, Nieuwkoop en Kaag en Braassem.

2.1 Voortgang ontwikkeling Werkbedrijf

Het Werkbedrijf zal opgebouwd zijn uit twee pijlers ‘Participatie dienstverlening’ en ‘Werkleerbedrijf’. Het Werkleerbedrijf is de pijler waar de productie plaatsvindt. Dit omvat zowel de werkzaamheden binnen als buiten voor de SW medewerkers en kandidaten die op grond van de Participatiewet zich ontwikkelen binnen het Werkbedrijf naar werk. Onder Participatie dienstverlening vallen alle activiteiten van het primair proces die betrekking hebben op instroom bij het Werkbedrijf (vanuit Serviceplein en andere organisaties als scholen en UWV), de intake en diagnose (toegangspoort Werkbedrijf) en trajectontwikkelingfase. Daarnaast valt onder deze pijler de dienstverlening in het kader van Beschut Werk en Banen Afspraak Banen (BAB) en het Werkgevers Servicepunt. Ook beleidsinterventies vallen onder deze pijler. In onderstaand tabel een overzicht met de financiële voortgang van het Werkbedrijf tot en met juni. Hieruit blijkt dat de realisatie past binnen de begroting.

Financiële voortgang project werkbedrijf t/m juni

Koersplan (in Euro x1000) project	Begroting (in Euro x1000)	Realisatie 1e half jaar	Prognose 2017
Projectleider	115	59	75
Kwartiermaker	100	16	72
Vormgeven processen en organisaties	75	16	80
Begeleiding personele transitie	105	22	91
Extern advies	150	29	223
Juridisch advies	70	7	20
Ontwikkeling team	105	65	75
Communicatie	0	0	75
Onvoorzien	30	13	30
Totaal	750	227	741

2.2 Voortgang beleidsinterventies

De meeste beleidsinterventies bevinden zich momenteel in de voorbereidende en opbouwende fase. Zo zijn we bezig met de opzet van de instroom van kandidaten in het Werkbedrijf door middel van een diagnose traject. Een diagnosetraject heeft als doel inzichtelijk te krijgen hoe iemand tegenover werk staat, arbeidsritme heeft en wat hij/zij nodig heeft (leerdoelen) om uit te kunnen stromen naar reguliere arbeid. We bundelen hierbij de instrumenten die nu beschikbaar zijn bij het Serviceplein en SWA.

Er is een nieuwe opzet voor de leerwerktrajecten, te weten werkervaringstrajecten opgesteld in samenwerking met afdelingen Serviceplein en MO van de gemeente Alphen aan den Rijn. Het verbeteren van de effectiviteit van leerwerktrajecten/werkervaringstrajecten is één van de beleidsinterventies van het nieuwe werkbedrijf. Deze nieuwe opzet is

voornamelijk om de uitstroom naar werk als instrument binnen het primair proces van de dienstverlening te verbeteren.

Het Werkgeversservicepunt (WSP) verbindt de effecten van de beleidsinterventies met de vraag op de arbeidsmarkt.

Een van de beleidsinterventies waar al zichtbaar resultaat op is behaald is de aanpak van het zittend bestand. In deze beleidsinterventie worden kandidaten uit het uitkeringsbestand die buiten beeld zijn geraakt opgeroepen voor een gesprek. De directe uitstroom die door deze aanpak is gerealiseerd is tussen oktober 2016 en augustus 2017 7%. Van de 1^e 300 klanten die zijn opgeroepen zijn 22 klanten duurzaam uitgestroomd. De besparing op de BUIG uitgaven is daarmee ruim €300.000 op jaarbasis. Alle klanten die zijn gesproken in het kader van aanpak zittend bestand zijn op een passend traject geplaatst, veelal bij TOM in de buurt. Naast de directe uitstroom worden ook klanten doorgestuurd naar re-integratie, waarbij de doelstelling uitstroom naar werk is. Deze uitstroom zal in tijd een fase later plaatsvinden, hierover wordt in de toekomst gerapporteerd.

Voor de uitwerking van een aantal beleidsinterventies zoals de detachingsfaciliteit en inzet loonkostensubsidie is het noodzakelijk dat de bedrijfsvoering van het nieuwe Werkbedrijf geformaliseerd is en zullen in een later stadium tot uitvoering komen.

Financiële voortgang beleidsinterventies

	Beleidsinterventie	Kosten			Besparingen		
		Begroting (in Euro x1000)	Realisatie 1e half jaar	Prognose 2017	Begroting 2017	Realisatie 1e half jaar	Prognose 2017
a	Aanpak zittend bestand	194	194	194	84	150	300
b	Diagnose traject	150	0	150	84	0	42
c	Tijdelijke contracten	130	0	130	250	0	83
d	Groei detacheringen	0	0	0	90	80	90
e	Detachingsfaciliteit BAB	52	6	52			
f	Samenwerking werkgevers	20	14	20	0	0	0
g	Optimaliseren werksoorten	0	0	0	150	354	385
h	Doelgroepregister	90	125	125	145	ntb	
	Onvoorzien	84	28	49	0	0	0
	Totaal	720	367	720	803	584	900

De besparingen worden stapsgewijs gerealiseerd, niet direct na implementatie van de interventies. In de 3^e kwartaalrapportage wordt de prognose aangescherpt.

3 Participatie en Werkleerbedrijf

3.1 Ontwikkelingen inkomen

Naast de ontwikkelingen in het kader van het Werkbedrijf zijn er ook in de dienstverlening rondom inkomen ontwikkelingen die inzicht bieden in de context van de uitvoering participatiewet.

- Instroom in de bijstand begint af te nemen
- Het aantal nog in te delen cliënten neemt af door de beleidsinterventie aanpak zittend bestand
- Uitstroomcijfers zijn in lijn met 2016
- Het aandeel parttime werkenden is hoog

Totaal: 2330 uitkeringen (2790 cliënten)

Alphen aan den Rijn: 1787 uitkeringen (2119 cliënten)
Kaag & Braassem: 279 uitkeringen (343 cliënten)
Nieuwkoop: 264 uitkeringen (328 cliënten)

Peildatum: 28 juni 2017

Opbouw huidig bestand (cliënten)

	Bemiddelbaar	Sociale Activering	Nog indelen	Totaal
Niet statushouders	831	746	564*	2141
Statushouders	171	475	3	649
Totaal	1002	1221	567	2790
%	35%	45%	20%	100%

** De beleidsinterventie aanpak zittend bestand is gericht op het in beeld brengen van deze groep*

Vanaf de rapportage over het 3^e kwartaal zal de ontwikkeling van specifieke groepen zoals mensen met een taal achterstand of mensen uit het doelgroepregister apart inzichtelijk worden gemaakt. Zodat de verbinding van de beleidsinterventies met ontwikkeling per groep inzichtelijk wordt.

Uitstroom uit de bijstand (uitkeringen)

	beëindigd	werkvoorraad beëindigingen	werkvoorraad blokkades	totaal	2016
Alphen aan den Rijn	190	50	76	316	622
Kaag & Braassem	46	5	8	59	74
Nieuwkoop	36	7	7	50	115
Totaal	272	62	91	425	811

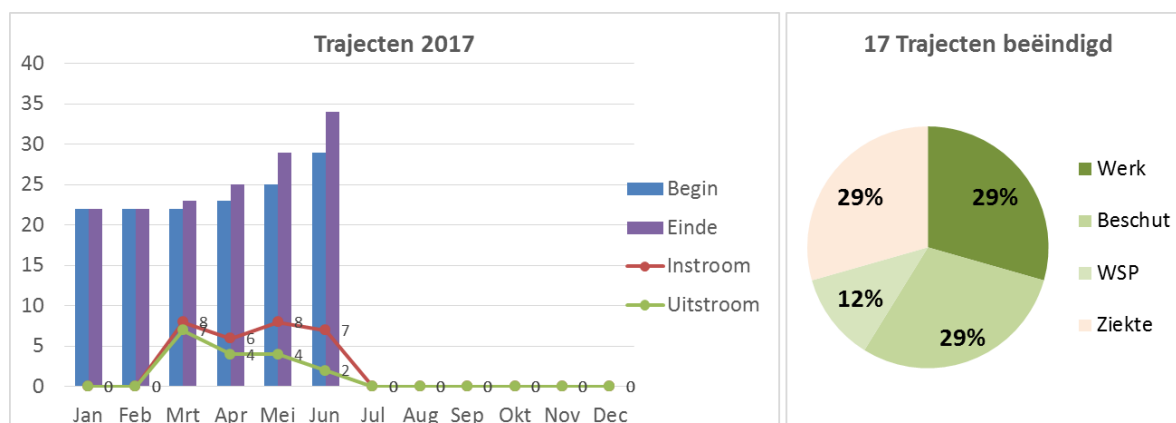
parttime werk	cliënten (cum.)	gekort op uitkering (cum)
1 ^e kwartaal 2017	354	€416.812
2 ^e kwartaal 2017	431	€896.167
2016 (ter vergelijking)	807	€1.798.979

Parttime werk wordt gezien als gedeeltelijke uitstroom naar werk en is in Alphen aan den Rijn hoog (15%) vergeleken met referentiegemeenten (8%).

3.2 Inzet leerwerktrajecten

Voor 2017 zijn dit de behaalde resultaten voor de uitvoering van de Leerwerktrajecten waar SWA en het Serviceplein gezamenlijk afspraken over hebben gemaakt.

Leerwerktrajecten

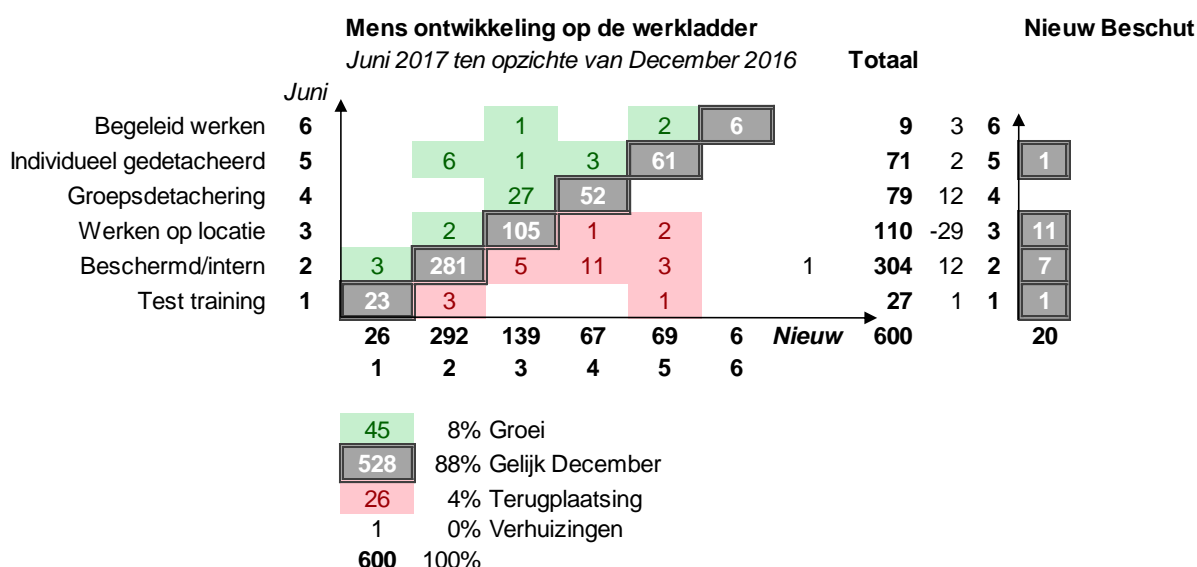
3.3 Inzet Werkgeversservicepunt

Met Baanbrekend zijn voor 2017 afspraken gemaakt om uitkeringsgerechtigden met een loonwaarde (indicatie) van 50-100% en statushouders vanuit de participatiewet uit de Rijnstreek te begeleiden naar de arbeidsmarkt, met als einddoel uitstroom naar een reguliere arbeidsplaats. Daarnaast heeft Baanbrekend een coördinerende rol in het regionale werkgeversservicepunt Rijnstreek en werkt daarin samen met het Serviceplein.

3.4 Wet sociale werkvoorziening

Er zijn veel verschuivingen op de werkladder. Na zes maanden zijn 71 mensen werkzaam in een andere activiteit dan eind december 2016. Dat is 12% van het totaal aantal medewerkers.

Overzicht werkladder Wsw en Nieuw Beschut

- ✓ 45 mensen zijn gestegen op de werkladder (7%)
- ✓ Voornaamste groep stijgers komt uit werken op locatie en heeft de overstap gemaakt naar (groeps-)detachering (respectievelijk 27 en 1).
- ✓ Ook vanuit de interne activiteiten zijn er zijn 6 mensen individueel gedetacheerd en 2 zijn gestegen naar werken op locatie.
- ✓ Van de 26 terugplaatsingen zijn 17 mensen teruggekomen na het beëindigen van detacheringscontracten op een project dat eindigde.
- ✓ Er is 1 nieuwe Wsw-medewerker die vanuit een andere regio naar de Rijnstreek is verhuisd.

Financieel geven de realisaties over het eerste half jaar 2017 versus het eerste half jaar 2016 het volgende beeld:

- ✓ De bedrijfslasten over het eerste half jaar zijn € 3.108.000; dit is € 804.000 beter (minder lasten) dan het eerste half jaar 2016. Dit resultaat wordt voornamelijk veroorzaakt doordat er minder uitzendkrachten worden ingehuurd en dat de overige bedrijfskosten zijn afgenomen (voorraadverschillen zijn 231.000 lager in 2017).
- ✓ Het totale resultaat exploitatie SWA is € 26.000; € 647.000 beter dan de -€ 622.000 in het eerste half jaar 2016. Lagere bedrijfslasten zijn de oorzaak van het betere resultaat exploitatie SWA.
- ✓ De subsidie doelgroepen is in het eerste half jaar 2017 € 616.000 positief; dit is € 312.000 lager dan het resultaat van vorig jaar. Dit lagere subsidieresultaat komt door € 388.000 lagere subsidie inkomsten. De lagere subsidie inkomsten worden deels gecompenseerd omdat de personeelskosten € 75.000 lager (LIV + € 120.000, WSW - € 45.000) zijn dan in het eerste half jaar van 2016.
- ✓ Onroerend goed houdt € 49.000 over. Het resultaat onroerend goed is € 257.000 beter dan in het eerste half jaar van 2016. Deze toename wordt voornamelijk veroorzaakt doordat er minder rentekosten zijn (€ 262.000 lagere rentekosten).
- ✓ Het totale resultaat over het eerste half jaar van 2017 is € 769.000 positief; dit is € 595.000 beter dan het totale resultaat van het eerste half jaar 2016.

De realisaties over het eerste half jaar 2017 versus de begroting van het eerste half jaar 2017 geven het volgende beeld:

- ✓ Voor de totale exploitatie SWA was in de begroting uitgegaan van een negatief resultaat van € 253.000. De realisatie is € 26.000 positief. Het positieve verschil van € 279.000 wordt voornamelijk veroorzaakt door meer werk.
- ✓ Over LeerWerkTrajecten waren in de begroting geen afspraken gemaakt met de gemeente. Omdat er inmiddels tussen SWA en de gemeente afspraken zijn gemaakt over de LeerWerkTrajecten, is het resultaat € 78.000 beter dan begroot.
- ✓ In de begroting is uitgegaan van een positief resultaat van € 411.000 voor het eerste half jaar 2017. Het totale resultaat is met € 769.000, € 358.000 beter dan begroot.

3.5 Nieuw Beschut Werk

Eind juni zijn er 20 dienstverbanden gerealiseerd voor mensen met nieuw beschut indicatie. Deze zijn ingestroomd bij verschillende interne en externe afdelingen.

3.6 Stageplaatsen Horizon

In september 2016 zijn 20 jongeren gestart met een stageplaats bij SWA voor twee dagen per week. Ook wordt één medewerkster van de P&O afdeling gedetacheerd bij Horizon speciaal om deze groep te begeleiden, naast de reguliere werkleiding. De jongeren leren werken op de volgende afdelingen; Magazijn, Groen, Catering, Metaal, Logistiek, Elektro, Verpakking.